

JENSEN education college AB
vd@jenseneducation.se

Rektorn vid JENSEN Gymnasium Linköping
marie.lundeborg@jenseneducation.se

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn i den fristående gymnasieskolan
JENSEN Gymnasium Linköping
i Linköpings kommun

Tillsyn i JENSEN Gymnasium Linköping

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under 2011 och 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

JENSEN Gymnasium Linköping besöktes av Skolinspektionen den 12 september 2012.

Fakta om skolan

Verksamheten vid JENSEN gymnasium Linköping startade läsåret 2009/2010 och omfattar utbildningarna:

- Naturvetenskapsprogrammet inriktning naturvetenskap (årskurs 1, 2 och 3)
- Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap (årskurs 1, 2 och 3)
- Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning samhällsvetenskap (årskurs 1 och 2)
- Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning medier, information och kommunikation (årskurs 1 och 2)
- Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning ekonomi (årskurs 3).

Huvudman är JENSEN education college AB med organisationsnummer 556532-7201.

JENSEN gymnasium Linköping utgör en skolenhet med en rektor och en biträdande rektor. Skolan ligger i centrala Linköping och vid tillsynsbesöket har skolan 131 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Linköpings kommun, men skolan har även elever från närliggande kommuner exempelvis Kinda, Motala och Borensberg.

Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn finns ingen nationell statistik att tillgå avseende kunskapsresultat för skolans elever. Skolans egna resultatsammanställningar för de elever som avslutade sin gymnasieutbildning år 2012 visar att det finns en stor skillnad i resultat mellan elever på olika program. 80 procent av eleverna på Naturvetenskapsprogrammet hade lägst betyget Godkänt i samtliga kurser och alla elever hade grundläggande behörighet till universitet och högskola. För elever på Samhällsvetenskapsprogrammet var motsvarande resultat att 39 procent av eleverna hade lägst betyget Godkänt i samtliga kurser och att andelen elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola var 88 procent. Den genomsnittliga betygspoängen för elever på Samhällsvetenskapsprogrammet var 12,6 att jämföra med betygspoängen 17,7 för elever på Naturvetenskapsprogrammet.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Linköpings kommun angående kommunens rätt till insyn i de fristående gymnasieskolorna. Det framkommer bland annat att utbildningsförvaltningen i Linköpings kommun regelbundet genomför skolbesök och att skolans elever besvarar den kvalitetsmätningssenkät som genomförs årligen i alla gymnasieskolor belägna i kommunen.

Helhetsbedömning

JENSEN gymnasium Linköping bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de krav som författningarna ställer. Men skolan behöver höja sina kunskapsresultat bland annat genom att förbättra sitt arbete med att ge alla elever det stöd och den stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt.

Enligt skolans egna sammanställningar finns det år 2012 stora skillnader i resultat mellan elever på skolans två program. Eleverna på Naturvetenskapsprogrammet når i högre grad än eleverna på Samhällsvetenskapsprogrammet målet med utbildningen. Skolan anpassar undervisningen och erbjuder olika former av stöd till elever som har svårigheter i utbildningen men på skolan finns flera elever som inte når lägst betyget Godkänt/E i alla kurser. Detta kan bero på att skolan inte alltid utreder behovet av särskilt stöd för elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Bristen på utredning får till följd att åtgärdsprogram inte alltid utarbetas för elever i behov av särskilt stöd. Vidare har skolans åtgärdsprogram brister och på skolan saknas tillgång till specialpedagogiska insatser.

Verksamheten leds av en engagerad rektor som tar ett tydligt ansvar som pedagogisk ledare och arbetar för att verksamheten som helhet ska inriktas mot de nationella målen. Detta märks bland annat genom rektorns systematiska och strukturerade lektionsbesök. Det finns också en tydlig samverkan mellan skolans lärare där examens- och program mål är i fokus. På skolan bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Lärarna är aktiva i kvalitetsarbetet men det är också viktigt att det i dokumentationen av detta arbete tydligt framgår att slutsatser och förbättringsåtgärder utgår från en analys av elevernas kunskapsresultat.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) JENSEN education college AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd:

- Säkerställa att rektorn ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds och att det vid utredningen sker samråd med elevhälsan.
- Se till att rektorn fattar beslut om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen utarbetas i enlighet med författningarnas krav.

Motivering

I skollagen anges att särskilt stöd ska ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Vidare framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska det anmälas till rektor. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas där det framgår vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogram ska beslutas av rektorn.

Utredning av behov av särskilt stöd

JENSEN gymnasium Linköping har en arbetsgång för att uppmärksamma och stödja elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Men dessa rutiner och dokumentmallar är delvis nya för läsåret 2012/2013 och inte fullt ut implementerade i personalgruppen.

Av intervjuer framgår att skolans arbete sker i två steg. Som en första åtgärd dokumenterar lärarna efter samtal med berörd elev bakgrund, långsiktiga mål och delmål, konkreta åtgärder och datum för uppföljning i en speciell blankett benämnd "Dokumentation av stödinsats". Detta dokument som av elever och personal kallas F/IG-varning, lämnas även till elevens coach och vårdnadshavare. Insatserna följs upp av läraren och dokumenteras.

Av intervjuer framgår att det finns en otydlighet på skolan avseende i vilket skede anmälan sker till rektorn och när rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds. En sådan utredning ska enligt lärarna initieras om det vid exempelvis klasskonferenser skulle uppmärksammas att en elev har flera "F/IG-varningar". Enligt rektorn är arbetsgången numera den att anmälan till rektorn och skyndsamt utredning ska ske om läraren vid uppföljningen av de initiala insatserna bedömer att insatta åtgärder inte gett önskat resultat.

Det är lärarna på skolan som på uppmaning av rektorn utreder behov av särskilt stöd men på skolan saknas rutiner för att vid utredningen samråda med skolans elevhälsa (skolsköterska och kurator) och konsultera specialpedagogisk kompetens. Efter utredningen beslutar rektorn om ett åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte.

Av tillsynen framgår vidare att den otydlighet som finns på skolan kan leda till att elever inte får det särskilda stöd som de har rätt till. Enligt rektorn finns elever på skolan som har betyget IG/F och för vilka det saknas såväl utredning av behov av särskilt stöd som utarbetade åtgärdsprogram.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen har tagit del av några åtgärdsprogram som utarbetats på skolan under läsåret 2011/12. I dessa åtgärdsprogram är elevens behov och hur skolan ska tillgodoses dessa otydligt beskrivna. Målen är vanligen övergripande. Exempelvis anges behovet för en elev som "hjälp med att strukturera studierna" eftersom eleven "ligger efter i de flesta kurser" samt "har hög frånvaro". Det långsiktiga målet för eleven är att "klara de flesta kurser med betyget C". I delmålet namnges sedan sex kurser som eleven ska fokusera på de närmaste månaderna. Det framgår inte av åtgärdsprogrammet vad elevens svårigheter består av. Skolans åtgärder är få och istället läggs ett stort an-

svar på eleven. Exempelvis anges att eleven ska förlänga vissa skoldagar, arbeta enskilt och få stöd av sin coach med att planera och följa upp studierna. Åtgärdsprogrammet är utformat som ett beslut med överklagandehänvisning, det framgår dock inte tydligt att rektorn är beslutsfattare. Datum för uppföljning framgår men det saknas information om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta måste tydligt framgå av ett åtgärdsprogram, redan då beslutet om åtgärdsprogrammet fattas.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang framhålla vikten av att åtgärdsprogrammet relaterar till läroplanens och kursplanernas mål och vad man vill uppnå på kortare och längre sikt. Fokus måste ligga på de åtgärder som skolan ansvarar för. Det är också viktigt att de åtgärder som föreslås är så konkreta att skolan kan följa upp åtgärderna och utvärdera om stödet motsvarar elevens behov.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd som måste åtgärdas. Rektorn måste se till att elevens behov av särskilt stöd utreds och att det vid utredningen sker ett samråd med elevhälsan förutom i de fall där det är uppenbart obehövt. Rektorn måste också säkerställa att åtgärdsprogram utarbetas för alla elever i behov av särskilt stöd. Vidare ska rektorn se till att kvaliteten och användbarheten på de åtgärdsprogram som utarbetas vid skolan förbättras genom att samtliga åtgärdsprogram anger konkret och tydligt hur elevens behov ska tillgodoses. Mot denna bakgrund föreläggs huvudmannen att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning:

- Säkerställa att utformningen av slutbetyg och betygs katalog överensstämmer med författningarna.

Motivering

Enligt skollagen ska rektor se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Av gymnasieförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Enligt skolverkets föreskrifter om betygs katalog ska den som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Vidare ska en betygs katalog innehålla bland annat namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen.

Enligt Skolverkets föreskrifter om utformningen av slutbetyg och samlat betygskatalog i gymnasieskolan ska dokumenthuvudet på slutbetygets första sida innehålla bland annat skolans namn och namn på huvudman. Av slutbetyget ska även namnet på utbildning vid fristående gymnasieskola anges och vidare kan det även i noteringsfältet framgå titel och beskrivning av elevens projektarbete.

JENSEN gymnasium Linköping har en betygs katalog som till stora delar uppfyller författningarnas krav. Dock saknas i betygs katalogen namn på huvudman. Vidare finns i ämnet modersmål en betygs katalog som inte är signerad och som saknar uppgift om vem som beslutat om betyg. Skolinspektionen har vid tillsynen tagit del av några slutbetyg utfärdade på skolan. Av dessa framgår att namnet på huvudmannen inte överensstämmer med huvudmannens namn enligt tillståndet och namnet på utbildningen är inte angett på samma sätt som i tillståndet. Vidare framgår inte av slutbetygen titel och beskrivning av elevernas projektarbete.

Sammantaget framgår av utredningen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav avseende elevernas slutbetyg och betygs katalog. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 14 § skollagen

13 kap. 23 § gymnasieförordningen

7–8 §§ skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123)

1 § skolverkets föreskrifter om utformningen av slutbetyg och samlat betygsdokument i gymnasieskolan (SKOLFS 2009:36)

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning:

- Säkerställa att det för eleverna finns en elevhälsa som omfattar specialpedagogiska insatser.

Motivering

I skollagen anges att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Det ska därmed på skolan finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

JENSEN gymnasium Linköping har inte någon personal som är speciallärare eller specialpedagog. Skolans elevhälsa består av kurator, skolsköterska och rektor. Av intervjuer framgår att det framförallt är lärarna som ansvarar för de specialpedagogiska insatserna och att lärarna vid behov kan konsultera en specialpedagog vid ett JENSEN gymnasium i Stockholm. Vidare framgår att skolans elevhälsa har möten varje månad men vid dessa möten medverkar inte denna specialpedagog.

Skolinspektionen bedömer att det inte är säkerställt att skolans elever har tillgång till specialpedagogiska insatser. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång:

- Säkerställa att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

I skollagen anges att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Elever i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Regeringen har i propositionen 2009/10:165 beskrivit att "med skolbibliotek brukar vanligtvis avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande".

Vid JENSEN gymnasium Linköping finns en mindre lokal som enligt rektor ska användas till skolbibliotek. Lokalen som tidigare varit ett grupprum nås genom att man passerar en lektionssal. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn har uppbyggnadsarbetet startat men litteraturinnehållet är mycket begränsat. Det finns viss skönlitteratur i form av pocketböcker, några klassuppsättningar av skönlitteratur för undervisning i engelska och svenska, enstaka uppslagsböcker och viss facklitteratur.

Av intervjuer med elever, lärare och rektor framgår att skolan använder Linköpings stadsbibliotek när eleverna behöver fördjupnings- eller skönlitteratur. Skolan har inte någon överenskommelse om samverkan med Linköpings stadsbibliotek, men eleverna besöker tillsammans med lärare stadsbiblioteket när de behöver litteratur för olika kurser. Vad gäller IT-utrustning så har eleverna tillgång till så kallade lånedatorer under skoldagen. Därutöver finns några datorer i korridorerna där eleverna har möjlighet att söka information.

Skolinspektionen bedömer att det på skolan saknas tillgång till ett skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Därmed uppfyller verksamheten inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit enhetschef Allan Westerdahl samt utredarna Sofia Lindstrand och Jon Torkelstam.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Anette Bergstrand
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).